

LATVIJAS REPUBLIKA
VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS
INSPEKCIJA

2004. GADA DARBA PĀRSKATS

2005. GADA JŪNIJS
IZDOTS KOPŠ 1994. GADA

SATURS

1. INSPEKCIJAS VADĪTĀJA ZIŅOJUMS	3
1.1. VISPĀRĪGS STĀVOKĻA UN NOSTĀJAS IZKLĀSTS	3
1.2. ATSEVIŠĶI VKPAI VADĪTĀJA DARBA PAMATPRINCIPI KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ	9
1.3. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA	10
1.4. INSPEKCIJAS DARBA PRIORITĀTES UN UZDEVUMI	11
1.5. INSPEKCIJAS DARBĪBU RAKSTUROJOŠIE GALVENIE DOKUMENTI	12
1.6. FINANŠU POLITIKAS RISKĀ FAKTORI	13
1.7. PĀRSKATA GADĀ NOTIKUŠĀS BŪTISKĀKĀS IZMAIŅAS	13
2. INSPEKCIJAS 2004. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS	14
2.1. APZINĀŠANA, UZSKAITE UN DOKUMENTĀCIJAS KOMPLEKTĒŠANA	14
2.2. KONTROLE	14
2.3. KULTŪRAS PIEMINEKĻU PĀRVEIDOŠANAS (RESTAURĀCIJAS) KONTROLE	15
2.4. POPULARIZĀCIJA	15
2.5. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	16
3. FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	17
4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI	23
5. PASĀKUMI, KAS VEIKTI IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU REALIZĀCIJAI	23
6. INSPEKCIJAS ATTIECĪBAS AR SABIEDRĪBU	24
7. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA	25
8. PROGNOZES UN PLĀNI	25

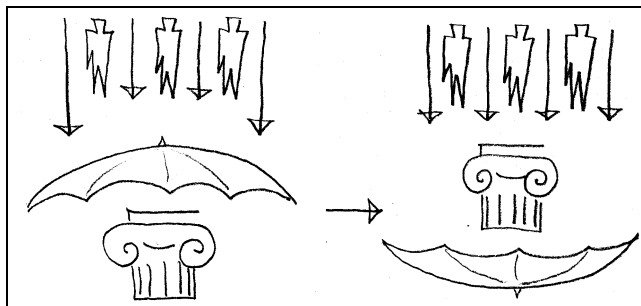
1. INSPEKCIJAS VADĪTĀJA ZIŅOJUMS

KULTŪRAS PIEMINEKĻI IR KULTŪRAS MANTOJUMA VISTIEŠĀK UZTVERAMĀ DAĻA. TIKAI PATIESS UN AUTENTISKS KULTŪRAS MANTOJUMS IR PATS VĒRTĪGĀKAIS, KURA SAGLABĀŠANĀ SABIEDRĪBAI JĀIEGULDA DAUDZKĀRT LIELĀKI LĪDZEKĻI, NEKĀ TO PRASA MŪSU IKDIENAS VAJADZĪBAS. KULTŪRVĒSTURISKĀS VIDES AIZSARDZĪBA IR VISU SABIEDRĪBAS LOCEKĻU KOPIĢĀ ATBILDĪBA. IR JĀSPĒJ BŪT GODĪGIEM PRET VIDI, KURĀ DZĪVOJAM – ILGLAICĪGĀ UN PLAŠĀKĀ SKATĪJUMĀ, ŠĶIETAMU MIRKĻA EKONOMISKU LABUMU NOMAINOT AR VIDES KVALITĀTES PRASĪBĀM VISAS SABIEDRĪBAS INTERESĒS. JĀPANĀK, LAI TĒLPISKĀS VIDES ATTĪSTĪBA NOTIKTU, RADOT KVALITĀTI - LABU ARHITEKTŪRU UN DIZAINU, ŅEMOT VĒRĀ VĒSTURISKĀS TRADĪCIJAS. JĀVEIDO LABVĒLĪGI APSTĀKĻI KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANAI. PANĀKUMI RĪGĀ ROSINA ATTIEKSMES MAIŅU VISĀ LATVIJĀ. ATTĪSTĪBĀ SVARĪGĀKA PAR NAUDU IR LABA IDEJA. JA INVESTORU NAUDA PARĀDĀS PIRMS IDEJĀM, TĀ BIEŽI IR IEMESLS KULTŪRAS MANTOJUMA IZNĪCINĀŠANAI. KULTŪRAS MANTOJUMS IR EKONOMISKA VĒRTĪBA, TĀ NAV VĒRTĪBA, KAS JĀIZNĪCINA, LAI GŪTU ĪSTERMIŅĀ EKONOMISKU LABUMU. SAVUKĀRT, KULTŪRAS PIEMINEKĻU PRAKTISKĀ SAGLABĀŠANA NAV IESPĒJAMA BEZ NAUDAS. PIETIEKAMI APZINĀTA UN KOPTA KULTŪRAS MANTOJUMA NODOŠANA NĀKAMAJĀM PAAUDZĒM IR ATKARĪGA NO POLITIĶU, PROFESIONĀĻU UN VISAS SABIEDRĪBAS IZPRATNES UN INTELIGENCES LĪMEŅĀ.

1.1. VISPĀRĪGS STĀVOKĻA UN NOSTĀJAS IZKLĀSTS

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk - Inspekcija), tāpat kā citu Eiropas valstu nacionālo kultūras mantojuma institūciju uzdevums ir sekot, lai kultūras mantojums tiktu saglabāts nākamajām paaudzēm pietiekami apzināts un kopts. Uz 2005.gada 1.janvāri valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā bija 8423 objekti.

ATVĒRTU KULTŪRAS MANTOJUMA POLITIKU SABIEDRĪBAI. SABIEDRĪBA IR TĀ, KAS SARGĀ UN LIETO KULTŪRAS MANTOJUMU.

AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ

UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā - Rīgas vēsturiskais centrs. UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma saraksta kandidāti – Daugavpils cietoksnis, Kuldīgas kultūrvēsturiskā vide un dabas vērtības, Strūves meridiāna loka punkts Latvijā (Jēkabpils), Strūves meridiāna loka punkts Latvijā (Sestukalns).

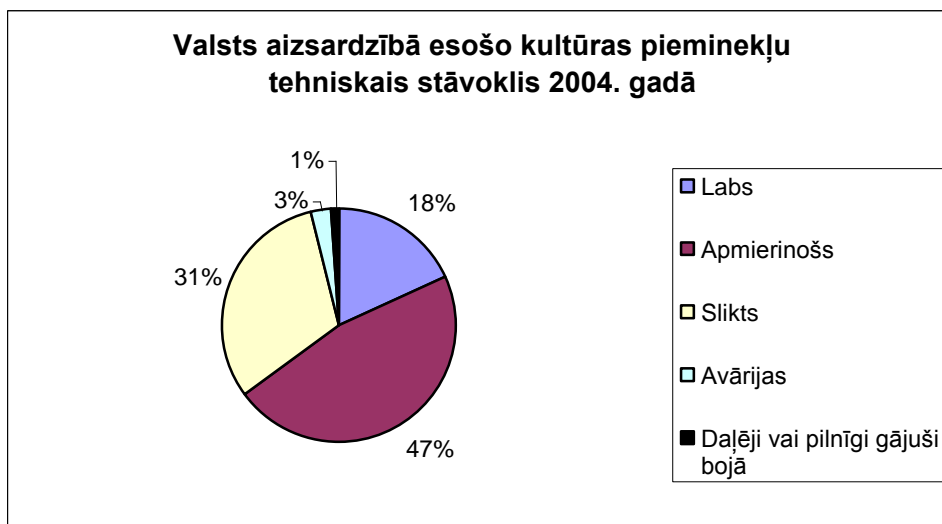
		Valsts noz.	Viet. noz.
Arheoloģiskie pieminekļi	2495	1481	1014
Arhitektūras pieminekļi	3357	1251	2106
Mākslas pieminekļi	2413	2242	171
Teritoriālie un pilsēt būvniecības pieminekļi	44	39	5
Vēstures pieminekļi	114	111	3
Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaits Latvijā			8423

DARBU KULTŪRAS MANTOJUMA JOMĀ RAKSTURO

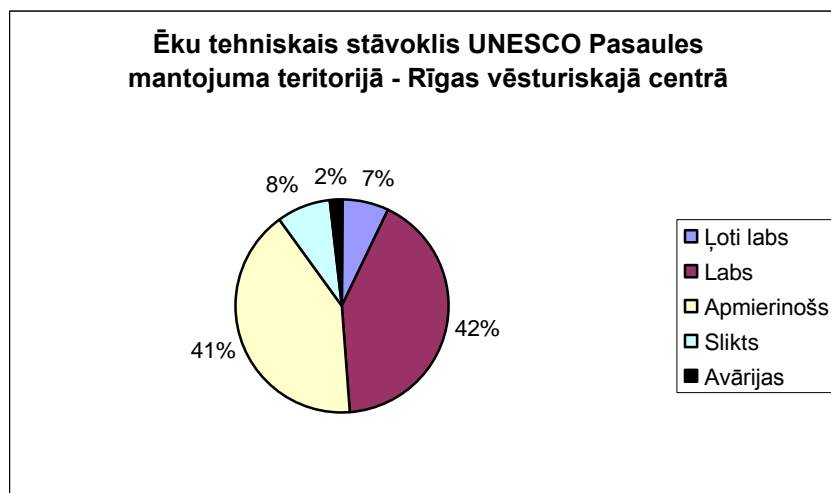
1. Kultūras mantojuma saglabātības pakāpe.

Kopumā kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis uzlabojas. Tas saistīts ar to, ka objekti iegūst saimniekus un tiek pārveidoti izmantošanai. Atsevišķu objektu tehniskais stāvoklis joprojām ir kritisks – tas saistīts ar restaurācijai nepieciešamajiem lielajiem finansu ieguldījumiem.

2004. gadā valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis (no kultūras mantojuma saglabāšanas viedokļa) bija šāds:

Ēku tehniskais stāvoklis Rīgas vēsturiskajā centrā (UNESCO Pasaules mantojuma teritorijā):

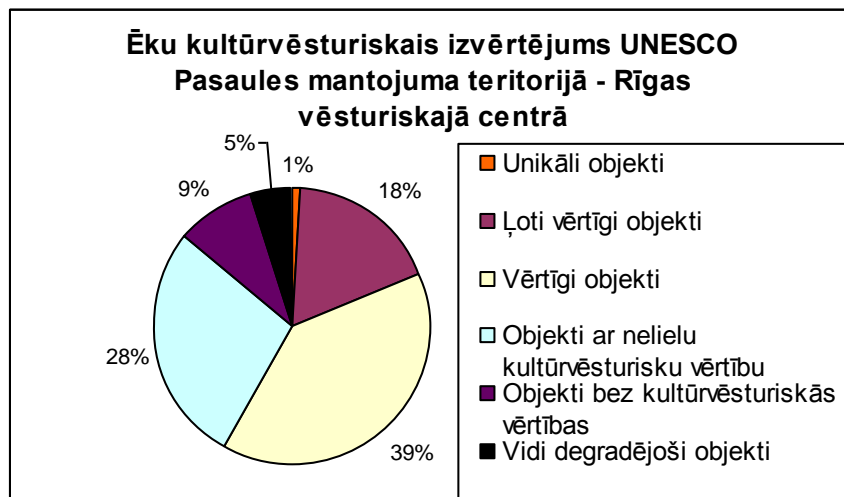

2. Apzinātais, uzskaitītais un izpētītais mantojuma apjoms.

Notiek vispārīga mantojuma apsekošana Latvijā. Apzināto kultūrvēsturiski vērtīgo objektu skaits Latvijā – 23 000, t.sk. 8423 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi. 2004.gadā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauti 10 objekti.

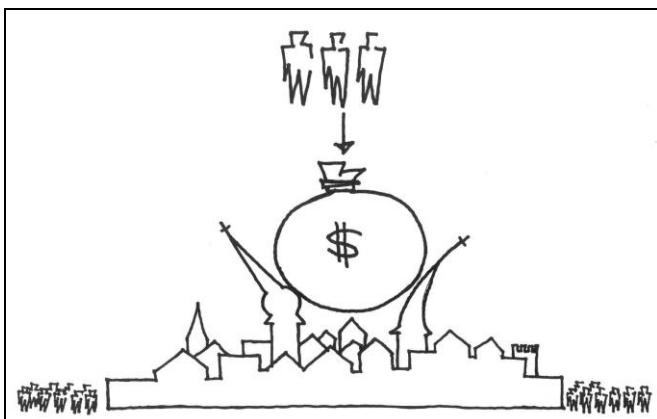
Daļējs finansējums iegūts no Valsts Kultūrkapitāla fonda. Tomēr kopumā pētniecības apjoms finansējuma trūkuma dēļ vēl ir nepietiekams, tas nevar nodrošināt mantojuma kvalitatīvu saglabāšanu. Turpināts kultūras pieminekļu apsekošanas un izpētes darbs Latvijā, tiek veidota jauna valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu datu bāze.

Ēku kultūrvēsturiskais izvērtējums Rīgas vēsturiskajā centrā (UNESCO Pasaules mantojuma teritorijā):

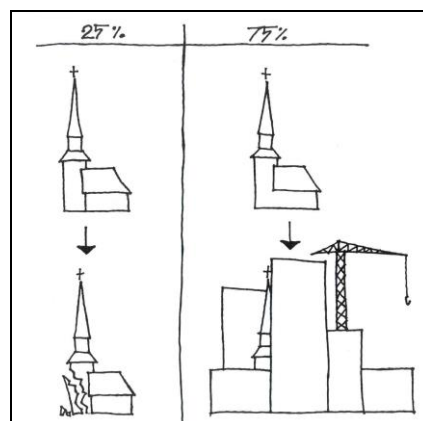

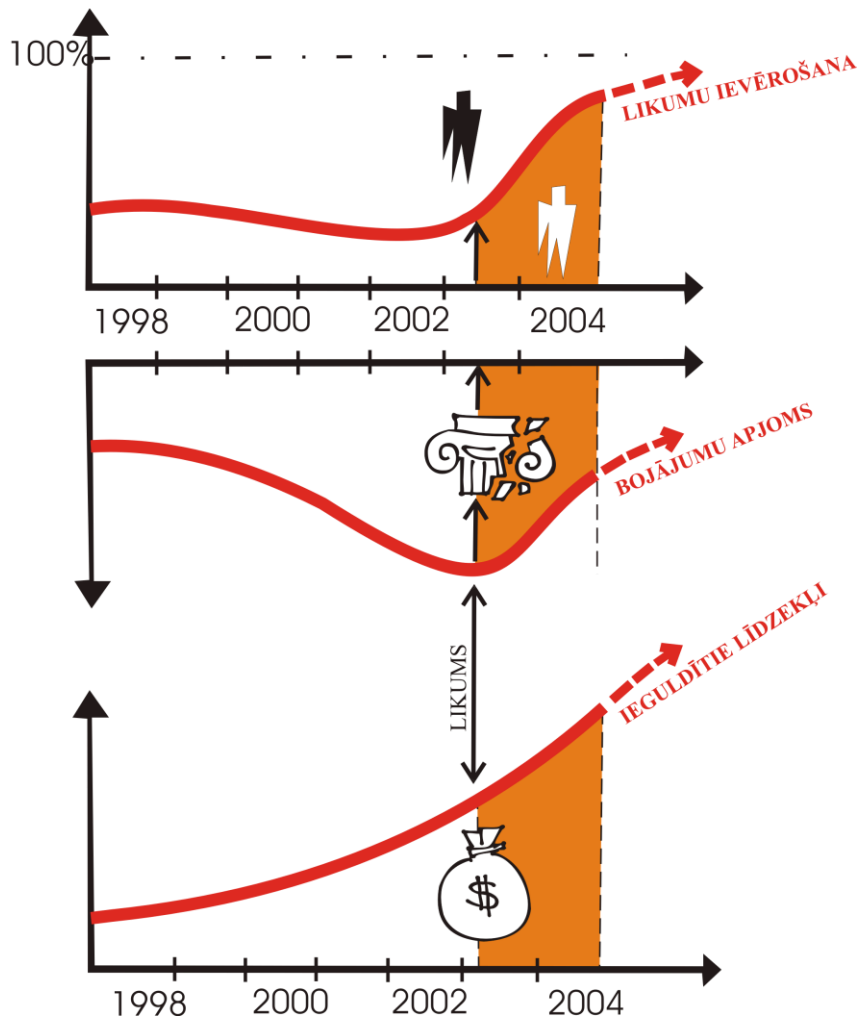
3. Novērstie draudi.

Draudi galvenokārt saistīti ar nepārdomātu saimniecisko darbību, visbiežāk – būvniecību. Nav pieļauti kultūrvēsturisko vidi postoši pārveidojumi (kultūrvēsturiski vērtīgu ēku nojaukšana, ūdenstilpju aizbēršana, kvartālu nojaukšana vēsturiskajos centros, jauna celtniecība parkos u.c.). Turpinās cīņa pret nelikumībām un Rīgas vēsturiskā centra nepārdomātu pārveidošanu. Aktīvu lomu šajā procesā ieņem sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi. Veikts aktīvs darbs, lai panāktu Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma ievērošanu.

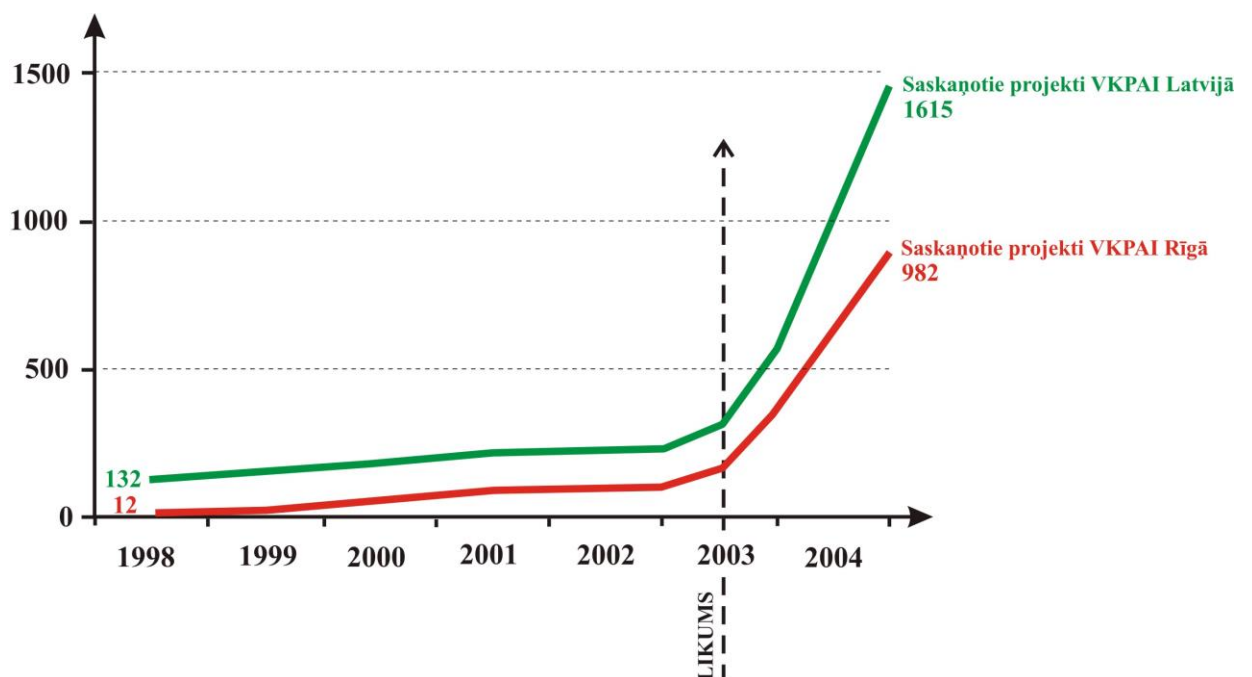

Kultūras mantojumu bieži apdraud agresīvu investoru darbība

Likumu ievērošana un kultūras mantojuma bojājumu apjomu izmaiņu tendence Rīgas vēsturiskajā centrā

No kultūras mantojuma saglabāšanas viedokļa izvērtēto un saskaņoto projektu skaits Valsts kultūras pieminekļu inspekcijā

4. Zaudēto kultūrvēsturisko vērtību apjoms.

Stockmann centra būvniecības rezultātā aizbūvēts pilsētas kanāls, radīta būve, kas zemās arhitektoniskās kvalitātes dēļ degradē vidi. "Saules akmens" būvniecības rezultātā Rīgas vēsturiskā centra tiešā tuvumā radīta būvmasa, kas apjoma ziņā par daudz kontrastē ar Rīgas vēsturiskā centra silueta mērogu. Turpinās autentisko koka logu nomaīņa.

Arī 2004. gads iezīmējas ar aktīvu investoru un uzņēmēju kampaņu pret Inspekciju, lai panāktu sev vēlamu lēmumu pieņemšanu. Liela daļa laika tika veltīta šādu problēmu risināšanai, tā atņemot laiku praktisku pieminekļu aizsardzības jautājumu risināšanai.

Pēdējā laika negatīvās tendences Rīgas vēsturiskā centra attīstībā, kas var apdraudēt kvalitatīvu kultūras mantojuma saglabāšanu:

1. Pārmantojamības trūkums – Rīgas Dome bieži noliedz iepriekšējā sasaukuma iestrādes, solījumus un panāktās vienošanās kultūras mantojuma saglabāšanas jomā.
2. Parādās neapzināts vai apzināts izpratnes trūkums par atbildības sadali (likumība, plānošana, kontrole) Rīgas vēsturiskā centra pārveidojumu izvērtēšanā un kontrolē.
3. Turpinās investoru un uzņēmēju spiediens sev vēlamu lēmumu panākšanai.
4. Jaunu, kultūras mantojumu respektējošu pilsētubūvniecisku ideju trūkums.
5. Turpinās krīze plānošanā.
6. Pilsētubūvnieciskais "huligānisms".
7. Transportu piesaistošu objektu izvietošana pilsētas centrā, nenovērtējot iespējamās sekas.
8. Lielu tirdzniecības centru būvniecība, kas apdraud mazo veikalu pastāvēšanu vēsturiskajās ēkās, līdz ar to - svarīgu ienākumu avotu vēsturisko ēku uzturēšanai.
9. Jaunbūves, kas sava lielā apjoma dēļ neatbilst Rīgas vēsturiskā centra apbūves raksturam.
10. Mēģinājumi apbūvēt publisko ārtelpu, zaļās teritorijas, kā arī vietas, kur vēsturiski bijusi apbūve, bet kas izveidojušās par sabiedrības atzītu kvalitatīvu ārtelpu.
11. Dzīvotspējīgu koku izciršana.
12. Kultūrvēsturisko ēku nojaukšana ar motivāciju, ka vienkāršāk un lētāk ir uzbūvēt jaunas ēkas, nevis vēsturiskās ēkas restaurēt.
13. Vēstures viltošana ar vēsturisko ēku replikām un atdarinājumiem.
14. Jumta stāvu un bēniņu pārbūvēšana vēsturiskajās ēkās, mainot ēkas apjomu.
15. Vēsturisku rūpniecības ēku vērtības neatzīšana un to nojaukšana.
16. Ēku oriģinālo elementu un detaļu nomaīņa ar mūsdienīgām (plastmasas logi, durvis u.c.)
17. Arhitektoniski mazvērtīgu un lētu jaunu objektu būvniecība Rīgas vēsturiskā centra vērtīgākajās vietās. Arhitektūras kvalitātes jautājumu nesakārtošana.
18. Būvniecības pasākumi netiek savstarpēji koordinēti.
19. Parku un apstādījumu rekonstrukcija notiek, nepievēršot uzmanību vēsturisko oriģinālo elementu saglabāšanai un kvalitatīvam mūsdienīgam dizainam.

5. Kultūrvēsturiskās vides kvalitāte.

Latvijā vide tiek aktīvāk kopta, mazāk parādās vidi degradējošas būves un citas negatīvas aktivitātes. Pašreizējā būvniecības politika valstī neveicina estētiskas un kvalitatīvas vides saglabāšanu un radīšanu. Arhitektūras kā radoša procesa attīstība ir ierobežota.

Pēdējā laika pozitīvās pārmaiņas Rīgas vēsturiskā centra attīstībā:

1. Ir beidzies vienaldzības periods. Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības problēmu risināšanā arvien vairāk iesaistās sabiedrība un politiķi. Tiek pildīts Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums, darbojas Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padome.
2. Pilsētas vide tiek sakopta.
3. Vēsturiskās ēkas iegūst jaunus saimniekus un tiek izmantotas.
4. Ēku remontos un restaurācijā izmanto kvalitatīvākus materiālus.
5. Veiksmīgāks ēku un publiskās ārtelpas izgaismojums.

6. Sabiedrības informētība.

Darbojas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrs, Inspekcijas Internet mājas lapa www.mantojums.lv, inspekcijas organizētas preses konferences un preses informēšana par aktualitātēm kultūras mantojuma aizsardzības jomā u.c. Notikušas speciālistu diskusijas, rīkotas izstādes, semināri, pasākumi bērniem un jauniešiem par kultūras mantojuma saglabāšanas jautājumiem. Latvija piedalās Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveide un uzturēšana (HEREIN). Darbojas Inspekcijas atbalstīta, kultūras mantojuma popularizējoša, mājas lapa www.tournet.lv.

7. Sabiedrības un speciālistu uzticība kultūras mantojuma pārvaldei Latvijas un starptautiskā mērogā.

Vērtības, ar kurām Inspekcija var lepoties:

- Darbinieku entuziasms
- Profesionāls kolektīvs, kaut gan zemā darba atalgojuma dēļ ir draudi to zaudēt
- Pozitīva attieksme pret cilvēkiem
- Iestādes darba telpu noformējums, tēls un pozitīvā aura
- Objektīva jautājumu izskatīšana. Darbinieki strādā pārliecības dēļ, ievērojot profesionālās ētikas principus, jautājumu izlemšanā izdodas nepakļauties ieinteresētu personu spiedienam
- Dažāds specialitāšu spektrs
- Starptautiskā mērogā Inspekcija novērtēta kā prestiža institūcija ar augstu kompetences līmeni
- Liels izpildītā darba apjoms par minimālu samaksu

8. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas speciālistu kvalifikācija.

Strādājošo skaits	117
valsts ierēdņi	49
Vidējais strādājošo vecums	39,4 gadi
Augstākā izglītība	82
Nepabeigta augstākā izglītība	8
Vidējā speciālā izglītība	6
Vidējā izglītība	2
Zinātniskais grāds	7
Arhitekti	17
Mākslas vēsturnieki	4
Vēsturnieki	19
Mākslas zinātnieki	2

Inspekcijā no dibināšanas (16 gadus) strādā	11 darbinieki;
No 10-16 gadiem strādā	36 darbinieki;
No 5-9 gadiem strādā	23 darbinieki;
Līdz 5 gadiem strādā	45 darbinieki;

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā 2004.gadā tika atlaisti 9 darbinieki un pieņemti 13 darbinieki. 2004.gadā notika 3 konkursi uz vakantām Preiļu rajona galvenā valsts inspektora, Ventspils rajona galvenā valsts inspektora un Valkas rajona galvenā valsts inspektora amatam. 2004.gadā iestādes budžetā speciālu finansējumu personāla izglītošanai nebija. Valsts Administrācijas skolas rīkotās lekcijas, nodarbības un seminārus apmeklēja 7 ierēdņi par tematiem: Administratīvais process iestādē, Eiropas Savienības pamatnostādnes, Eiropas Savienības projektu vadīšana, normatīvo aktu izstrāde.

9. Galvenie ekonomiskie rādītāji 2004. gadā

Inspekcijas finansu un saimnieciskā darbība tiek organizēta atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem. Atbildīgais par normatīvajiem aktiem atbilstošu finansu apriti organizēšanu Inspekcijā – galvenā grāmatvede R. Vasiljeva, par administratīvo un tehnisko nodrošinājumu – Administratīvās daļas vadītājs E. Vonsovičs, par Kultūras pieminekļu izpēti glābšanas un restaurācijas programmas administrēšanu – Kultūras mantojuma politikas daļas vadītāja v.i. K.Geile.

Darbinieku atalgojums – 263 059,-Ls (faktiskā izpilde)
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem – 38 081,- Ls (faktiskā izpilde)
Kultūras pieminekļu izpētei, glābšanai un restaurācijai – 278 530,- Ls
Lestenes luterāņu baznīcas restaurācijai – 58 000,- Ls
Rīgas Brāļu kapu restaurācijai – 75 510,- Ls

10. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas lietošanā un valdījumā esošie nekustamie

īpašumi.

Kultūras pieminekļi:

- ēkas Rīgā, M. Pils ielā 17/19/ 21, Pils ielā 20/ 22, Kloštera ielā 5 (kopējā platība – 2928.54 m². Pamatojoties uz noslēgtajiem sadarbības līgumiem, par nomas maksu 23.1% telpas izmanto ar kultūras mantojumu saistīti izpētes, restaurācijas un projektēšanas biroji).
- Vārnu māju Kalēju sēta Rīgā, Jaunciema gatvē 23, Āraišu ezerpils.

11. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas tehniskais nodrošinājums.

- mikroautobuss PLYMOUTH VOYAGER (92.g.)
- mikroautobuss MERCEDES-BENZ (91.g.)
- automašīna AUDI 100 (92.g.)
- automašīna OPEL OMEGA CARAVAN (89.g.)
- apvidus automašīna DAIHATSU TERIOS (99.g.)
- automašīna FORD - SIERA (89.g.). Lieto Valmieras rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors.
- motorrolleri 6 gab. Lieto rajonu valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektori.
- biroja tehnika, fototehnika
- cita speciālā tehnika

1.2 ATSEVIŠĶI VKPAI VADĪTĀJA DARBA PAMATPRINCIPI KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ

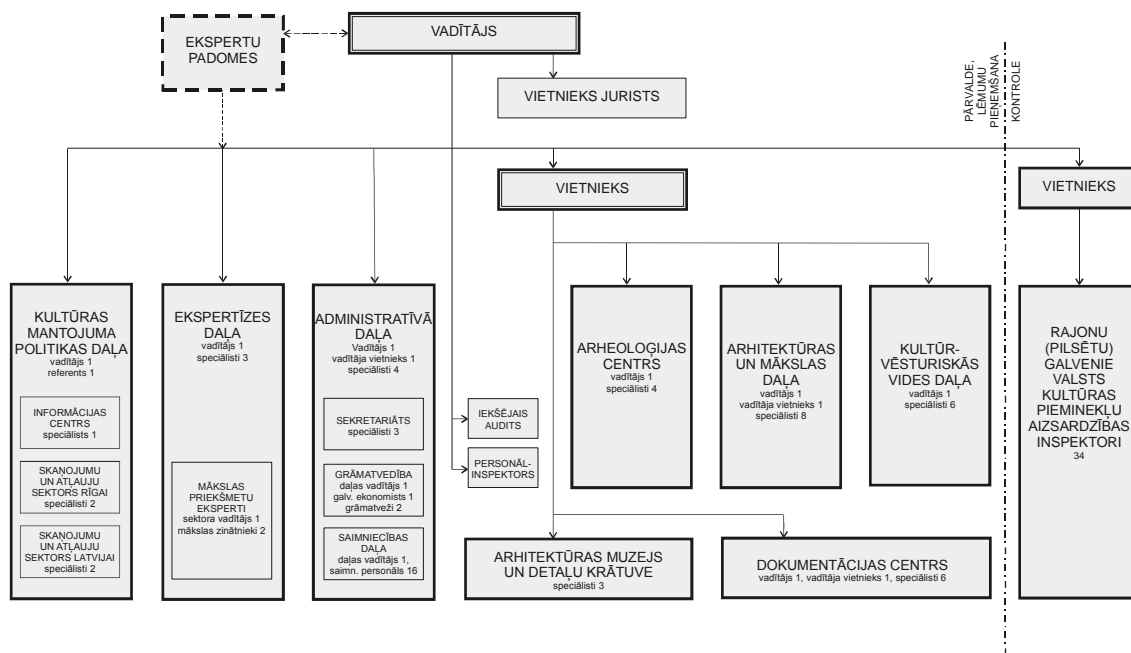
- Katra paaudze atšķirīgi izprot pagātņi un gūst no tās jaunas atziņas. Kultūras mantojums veidojies gadu simtos; jebkura mantojuma daļas iznīcināšana padara mūs nabadzīgākus. Latvijai saprātīgi jāizmanto savi resursi. Kultūras mantojums nav greznība, bet ekonomiska vērtība. Kultūras mantojuma saglabāšana veicina ekonomikas attīstību. Kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma vistiešāk uztveramā daļa ar vislielāko potenci.
- Attīstībā svarīgāka par naudu ir laba ideja.
- Kultūras pieminekļu praktiskā saglabāšana nav iespējama bez naudas.
- Kultūras mantojumam jābūt definētam, objektiem jāatbilst noteiktiem atlases kritērijiem.
- Kultūras mantojuma saglabāšanas garants ir to izmantošana.
- Kultūras mantojuma saglabāšanas darbam ir jābūt atklātam, informācijai - plaši pieejamai. Ir nepieciešama sabiedrības līdzdalība - tās priekšnoteikums ir izpratne. Svarīgāko jautājumu apspriešanai jābūt publiskai.
- Kultūras pieminekļa jēdziens ietver sevī ne tikai atsevišķus objektus, bet arī telpu - kultūrvēsturisko vidi - ainavu.
- Kultūras pieminekļi nav atdalāms no vēstures, kuras liecinieks tas ir, un no vides, kurā tas atrodas.
- Kultūras mantojums ir jānodod nākamajām paaudzēm autentiskā veidā.
- Kultūras pieminekļa pārveidošana vai pārvietošana pieļaujama, ja tas ir vienīgais pasākums, lai glābtu kultūras pieminekli, vai arī, ja pārveidojumu rezultātā nesamazinās kultūras pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība. Katram laikmetam ir savas iezīmes un savi uzslāņojumi, kas arī ir vēstures liecinieki. Ja nepieciešami kultūras pieminekļu jauni pārveidojumi, bez kuriem objekta eksistence ir apdraudēta, vai nepieciešami jauni apjomi un detaļas, tad tām jāatbilst vēsturiskās kompozīcijas principiem, bet tām jābūt ar sava laikmeta iezīmēm.
- Restaurācijā nav pieļaujama viltota iespaids radīšana.
- Atdarinājumu vai kopiju izgatavošana nav kultūras pieminekļu aizsardzības pasākums, ja tas nekalpo kā eksperiments - vēsturisko un zinātnisko pieņēmumu noskaidrošanai.
- Kultūras mantojuma saglabāšanas darba svarīga sastāvdaļa ir izpēte un dokumentēšana.
- Viens no visietekmīgākajiem kultūras pieminekļa saglabāšanas instrumentiem ir saprātīga teritorijas plānošana, kuras rezultāts ir līdzsvarota attīstība.

- Kultūras pieminekļu aizsardzības darba pamatā - sadarbībā starp oficiālām institūcijām un kultūras pieminekļa īpašnieku, valdītāju un lietotāju - jābūt DIALOGAM! Juridisku sankciju (sodu) pieņemšana ir pēdējais solis.
- Valsts un pašvaldību institūciju noteiktajiem kultūras mantojuma saglabāšanas norādījumiem ir jābūt reāliem, izpildāmiem atbilstoši laikam un ekonomiskajai situācijai. Risinot detaļas, nedrīkst pazaudēt svarīgāko. Atšķirīgos ekonomiskos apstākļos prasības var būt dažādas, bet tām ir jābūt pamatotām.
- Liela loma kultūras mantojuma saglabāšanas darbā ir speciālistu profesionālajai sagatavošanai un izglītībai.
- Veicināt godīgu, atklātu un konstruktīvu dialogu kultūras mantojuma saglabāšanā, veidojot tiltu starp veco un jauno.
- Šodien radīta kvalitatīva arhitektūra būs nākotnes pieminekļi, bet šodien radīta slikta arhitektūra kvalitatīvā kultūrvēsturiskā vidē ir šodienas un nākotnes vēl neizvērtēts zaudējums ne tikai cilvēka dzīves telpā, bet pats svarīgākais – cilvēka apziņā.
- Attīstība nevar notikt bez kļūdām, tikai starpība ir būtiska – vai tās radītas neapzināti, vai apzināti, jo pirmās izpratne ved uz attīstību, bet otrā uz stagnāciju.

1.3 JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Latvijas Republikā valsts pārvaldi kultūras mantojuma (kultūras pieminekļu) aizsardzībā un izmantošanā nodrošina Ministru Kabinets un to realizē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, kas atrodas Kultūras ministra padotībā. Inspekcija darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību", Konvenciju par Pasaules kultūras un dabas mantojumu un 55 citiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kuri skar kultūras mantojuma jomu, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu, kā arī Kultūras ministrijas un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības Inspekcijas normatīvajiem aktiem. Kultūras mantojuma saglabāšanas politika un pamatprincipi balstīti uz Eiropas Padomes un UNESCO konvencijām, deklarācijām, ieteikumiem un starptautiskās konvencijas gūtām atziņām.

INSPEKCIJAS STRUKTŪRAS SHĒMA

Inspekcijas vadības pakļautībā atrodas 8 struktūrdaļas: Administratīvā daļa, Ekspertīzes daļa, Arheoloģijas centrs, Arhitektūras un mākslas daļa, Kultūrvēsturiskās vides daļa, Arhitektūras muzejs, Pieminekļu dokumentācijas centrs, Kultūras mantojuma politikas daļa.

Katrā rajonā un pilsētā (kopā 34 administratīvās vienības) iecelts valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors, kas ir tieši pakļauts Inspekcijas vadībai.

1.4 INSPEKCIJAS DARBA PRIORITĀTES UN UZDEVUMI

ILGTERMIŅA

Apzināts, saglabāts, uzturēts un sabiedrībai prezentēts kultūras mantojums

1. Kultūras mantojuma lomas palielināšana, kā nozīmīgas sastāvdaļas cilvēka dzīves telpas kvalitātes un cilvēka dzīves kvalitātes veidošanā.
2. Kultūras mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm.
3. Kultūras mantojuma kā tautsaimnieciska resursa izmantošana valsts ekonomiskajai attīstībai.
4. Latvijas tēla veidošana ar kultūras mantojuma palīdzību.
5. Kultūras mantojuma izmantošana demokrātiskas, pilsoniskas un izglītotas sabiedrības un valsts veidošanā.

ĪSTERMIŅA

1. Svarīgākās nacionālās mantojuma daļas prioritāra apzināšana, izpēte, pasākumu organizēšana, kas pasargā to no izpostīšanas.
2. Īpašumtiesību sakārtošana – katram kultūras piemineklim savu atbildīgu saimnieku.
3. Kultūras pieminekļu jauno saimnieku atbalsts ar tiesisko, finansiālo, mantojuma aizsardzības nozares vadīšanas mehānisma regulējošu noteikumu palīdzību. Atbalsta sniegšana iedzīvotāju līdzdalībai, jo sabiedrība ir tā, kas aizsargā savu mantojumu.
5. Arhitektūras kā mākslas nozares attīstības veicināšana, lai mūsdienu arhitektūra nebojātu kultūras mantojumu, kā arī mantojums netraucētu mūsdienu arhitektūras attīstību.
6. Kultūras mantojuma jomā valsts un pašvaldību līmenī jāpanāk efektīga pakalpojumu sniegšana un sabiedrības uzticība.
7. Atklātība, caurskatāmība un profesionālā līmeņa nostiprināšana.

GALVENIE UZDEVUMI

1. Turpināt kultūras mantojuma apzināšanu.
2. Atbilstoši pieaugušam darba apjomam nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu.
3. Turpināt darbu pie informācijas sistēmas pilnveidošanas.
4. Nodrošināt visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos kultūras mantojuma saglabāšanā.
5. Uzlabot kultūras pieminekļu restaurācijas un pārveidošanas kontroles darbu, efektīvu rīcību utt.
6. Izstrādāt un īstenot pasākumus mūsdienu arhitektūras kvalitātes uzlabošanai kultūrvēsturiskās vietās.
7. Attīstīt informācijas kampaņu par kultūras mantojuma saglabāšanas aktualitātēm.
8. Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm

INSPEKCIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES 2004.GADĀ

- Inspekcijai uzdotā darba izpilde saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" un 2004.gada 9.novembra Latvijas Republikas Ministru Kabineta apstiprināto Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu.
- Aktualizēt un papildināt Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu. Organizēt kultūras pieminekļu pārbaudes braucienus.
- Pilnveidot Latvijas likumu un normatīvo aktu sistēmu kultūras mantojuma aizsardzības un attīstības jomā. Sakārtot mūsdienu arhitektūras un kultūras mantojuma attiecības.
- Ieviest kārtību Rīgas vēsturiskā centra kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanā, ieviešot speciālā likuma „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšana un aizsardzība” darbību; Likums stājās spēkā 25.06.2003.
- Nostiprināt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centra darbību. Turpināt informatīvu materiālu sagatavošanu un izdošanu, kā arī regulāru Interneta mājas lapas papildināšanu.

- Pildīt 2004. gada Kultūras pieminekļu izpētes un glābšanas programmu (avārijas stāvoklī esošu kultūras pieminekļu glābšana).
- Nodrošināt kultūras pieminekļu uzskaites un aizsardzības darba datorizāciju.
- Apdraudētā kultūras mantojuma aktualizēšana un Eiropas Kultūras mantojuma dienu „100 apdraudētākie kultūras pieminekļi Latvijā” organizēšana.
- Sadarbībā ar Kultūrkapitāla fondu izveidot un organizēt Kultūras mantojuma gada balvu, kas izvērtētu aktivitātes kultūras mantojuma jomā 2003. gadā.
- Sagatavot priekšlikumus, lai Latvija turpinātu pievienoties starptautiskajām konvencijām kultūras mantojuma jomā.
- Turpināt kultūrvēsturisku detaļu krātuves izveidi.
- Uzsākt darbu pie Latvijas valsts nozīmes kultūras pieminekļu krājuma - kataloga sagatavošanas.
- Pilnveidot restaurācijas speciālistu sertifikācijas un restaurācijas firmu licencēšanas kārtību.
- Dalība Eiropas Padomes projektā HEREIN – Eiropas kultūras mantojuma politikas informatīvās datu bāzes izveide.
- Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm.

Inspekcijas galvenie plānotie uzdevumi 2004. gadā izpildīti saskaņā ar darba plāniem un prioritātēm. Atsevišķi nepaveiktie darbi, kas saistīti ar nepietiekošo finansējumu un laika trūkumu, pārcelti uz 2005. gadu.

PROBLĒMAS

- Minimālais finansējums un būtiski pieaugušais darba apjoms kavē kvalitatīvi pilnībā izpildīt ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” Inspekcijai uzdotos pienākumus.
- Katastrofāli zemais darba atalgojums izraisa personāla mainību un kvalificēta personāla pāriešanu darbā uz privātajām institūcijām, kas draud ar labu speciālistu zaudēšanu un darba kvalitātes un apjoma iespējamu pazemināšanos. Inspekcijas darbinieku darbs lielākoties balstīts uz entuziasmu.

PRIORITĀTES 2005.GADAM

- Finanšu piesaistīšana kultūras pieminekļu glābšanai.
- Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības politikas tālāka attīstība un īstenošana.
- MK noteikumu Nr. 127 “Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi” korigēšana.
- Dialogs ar kultūras pieminekļu īpašniekiem un valdītājiem. Norādījumu gatavošana.
- Inspekcijas iekšējās kārtības pilnveidošana, darba efektivitātes palielināšana.
- Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta papildināšana.
- Sadarbībā ar Valsts Kultūrkapitāla fondu organizēt Kultūras mantojuma Gada balvu, lai izvērtētu padarīto kultūras mantojuma jomā 2004. gadā.
- Organizēt Eiropas kultūras mantojuma dienas par tēmu “100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā”.
- Latvijas pievienošanās nozīmīgām starptautiskām konvencijām kultūras mantojuma jomā, kā arī līdzdalība to izstrādē un pilnveidošanā.
- Dalība Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā un citās ar kultūras mantojuma saglabāšanu saistītās starptautiskās organizācijās.

1.5 INSPEKCIJAS DARBĪBU RAKSTUROJOŠIE GALVENIE DOKUMENTI

- Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts;
- Kultūras pieminekļu uzskaites dokumentācija;
- Norādījumi par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;
- Kultūras pieminekļu apsekošanas un pārbaudes akti;
- Administratīvā pārkāpuma protokoli;
- Aļļaujas mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanai no Latvijas;
- Jaunatklāto kultūras pieminekļu saraksts;

- Ar kultūras pieminekļu pārveidošanu saistītu projektu saskaņojumi un slēdzieni;
- Kultūras pieminekļu remontu, konservācijas un restaurācijas darbu atļaujas;
- Kultūras pieminekļu izpētes darbu atļaujas;
- Inspekcijas slēdzieni par kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas pieļaujamību;
- Kultūras pieminekļu aizsardzības zonu dokumentācija;
- Kultūras pieminekļu kultūrvēsturiskās vērtības noteikšanas akti;
- Slēdzieni par kultūras pieminekļu tehnisko stāvokli;
- Kultūrvēsturisko objektu materiālu fondi;
- Inspekcijas darba plāni, atskaites;
- Kultūras pieminekļu saglabāšanas projekti;
- Rakstiskas konsultācijas;
- Informatīvi dokumenti.

1.6 FINANŠU POLITIKAS RISKĀ FAKTORI

1. Kultūras pieminekļu glābšanai tiek piešķirts desmit reizes mazāks finansējums nekā aprēķinātais nepieciešamais minimums, līdz ar to nākotnē tas var prasīt daudz ievērojamākus finanšu ieguldījumus, lai veiktu pieminekļu glābšanas pasākumus.
2. Finansējuma trūkuma – zemā atalgojuma dēļ nevar nodrošināt pietiekamas kvalifikācijas kadrus un līdz ar to darba kvalitāti.

1.7 PĀRSKATA GADĀ NOTIKUŠĀS BŪTISKĀKĀS IZMAIŅAS

1. Turpinoties krīzei plānošanā, atklātas ievērojamas nepilnības vairāku nozīmīgu objektu būvniecībā. Pastiprināta cīņa pret nelikumībām un Rīgas vēsturiskā centra nepārdomātu pārveidošanu.
2. Apturētas vairākas, nozīmīgas kultūrvēsturisko vidi degradējošas būvniecības aktivitātes.
3. Uzsākta Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna aktīvāka izstrāde. Inspekcijā izskatīts un sniegts slēdziens par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna gala redakciju.
4. Darbību uzlabo Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padome, nodrošinot atklātu, pārskatāmu un pietiekami izdiskutētu nozīmīgu lēmumu pieņemšanu.
5. Panākta ievērojami labāka normatīvo aktu ievērošanas disciplīna kultūras mantojuma saglabāšanā.
6. Ievērojami mazināta kultūras mantojuma saglabāšanas pamatprincipu ignorēšana no pašvaldību un valsts amatpersonu, kā arī investoru puses.

2. INSPEKCIJAS 2004.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS

2.1 APZINĀŠANA, UZSKAITE UN DOKUMENTĀCIJAS KOMPLEKTĒŠANA

Turpināts darbs pie valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta - sistematizēta kartotēka, noformētas pieminekļu reģistrācijas kartiņas. Papildināts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts (iekļaujамie un izslēdzамie objekti).

Organizētas ekspedīcijas uz Liepājas, Jelgavas, Cēsu, Aizkraukles, Talsu, Daugavpils, Krāslavas, Jelgavas un Rīgas rajoniem., kur apsekoti vairāk kā 200 arhitektūras objekti. Veikta arī Rīgas pieminekļu apsekošana – baznīcu, dzīvojamo ēku u.c. Veikta šo objektu fotofiksācija, kas apstrādāta un nodota Pieminekļu dokumentācijas centrā.

Turpināts Rīgas pilsētas mākslas pieminekļu uzskaites darbs. Sagatavota dokumentācija kultūras pieminekļu saraksta papildinājumam ar 100 objektiem. Piedalīšanāsursos, semināros un konferencēs – Baltijas valstu kultūras mantojuma aizsardzības kursi Visbijā, Latvijas nacionālās bibliotēkas rīkots seminārs, Baltkrievijas Zinātņu akadēmijas Senās baltkrievu kultūras muzeja rīkota konference Minskā u.c. Mākslas daļas informācijas bāzes uzturēšana – zudušo pieminekļu kartotēka, pieminekļu uzskaites kartotēka, diapozitīvu kartotēka, periodikas informācijas uzkrāšana un pievienošana mākslas pieminekļu lietām.

Risinātas aktuālas pieminekļu aizsardzības problēmas, sniegtas konsultācijas, izziņas, atbildes vēstules valsts iestādēm, privātpersonām. Uzskatīti simtiem būvprojekti un būvniecības ideju priekšlikumi.

Apsekoti 70 arheoloģijas pieminekļi Aizkraukles, Cēsu, Daugavpils, Dobeles, Gulbenes, Jēkabpils, Kuldīgas, Liepājas, Limbažu, Ludzas, Madonas, Preiļu, Rīgas, Talsu, Tukuma, Valmieras un Ventspils rajonos.

Veikta arheoloģiskā mantojuma arhīva uzturēšana, papildināšana un kārtošana, jaunienākošo materiālu, ieskaitot 71 arheoloģiskās izpētes darbu pārskatu no LU LVI Arheoloģijas nodaļas arhīva, noformēšana, inventarizēšana, ievietošana arhīva glabāšanas sistēmā. Sastādītas 54 arheoloģisko pieminekļu lietu apraksta lapas (Aizkraukles un Bauskas rajons). Inventarizētas 96 pamatfonda, 329 palīgfonda un 148 fotonegatīvu vienības. Arheoloģiskā mantojuma arhīvu apmeklējuši 174 interesenti un pētnieki, kuriem izsniegta 1866 lietas. Sniegtas 200 nozīmīgas konsultācijas. 2004.gadā veikta arheoloģisko pieminekļu apzināšana Liepājas rajonā, vadīti arheoloģiskie pētījumi Smoņu senkapos (Gulbenes raj.) un Kokneses pils priekšniecietinājumos (Aizkraukles raj.).

2.2 KONTROLE

Saskaņā ar Inspekcijas nolikuma 2.1. punktu, realizējot valsts kontroli par to, kā tiek ievēroti kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites un restaurācijas noteikumi, un saskaņā ar Nolikuma 2.7. punktu, veicot rajonos (pilsētās) valsts aizsardzībā esošo saimnieciskās darbības apdraudēto kultūras pieminekļu apsekošanu, kopumā pārbaudīti 2704 objekti, par ko sastādīti apsekošanas akti.

Pārbaužu rezultātā sagatavoti 14 administratīvo pārkāpumu protokoli (pārsvarā Rīgā; galvenokārt ar Inspekciju nesaskaņotu ēku oriģinālo elementu un detaļu nomaiņu sakarā). Pārkāpējiem nosūtītas brīdinājuma vēstules vai lēmumi par administratīvo sodīšanu ar naudas sodu. Gadījumos, kad fiksēti nenozīmīgāki un ātrāk novēršami pārkāpumi, brīdinājums objektu īpašniekam tos novērst izteiktis apsekošanas aktā.

Līdz pārkāpumu novēršanai un dokumentācijas sakārtošanai atbilstoši likumdošanas prasībām apturēti darbi vairākos objektos.

2.3 KULTŪRAS PIEMINEKĻU PĀRVEIDOŠANAS (RESTAURĀCIJAS) KONTROLE

Sagatavots 1615 slēdziens par kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas pieļaujamību.

Izsniegtas 1071 atļaujas konservācijas (izpētes, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas) darbu veikšanai kultūras pieminekļos.

Veikta mākslas priekšmetu ekspertīze un izsniegtas 150 atļaujas mākslas priekšmetu izvešanai uz ārvalstīm.

Sagatavoti 26 atzinumi par teritorijas plānojumiem. Sagatavoti 337 atzinumi par objektu gatavību ekspluatācijai no tiem 215 Rīgā.

NORMATĪVO AKTU IZSTRĀDE

2004. gadā pieņemti šādi Ministru Kabineta noteikumi kultūras mantojuma jomā:

- 09.11.2004. Nr. 916 "Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums";
- 08.03.2004. Nr.127 "Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi";
- 07.09.2004. Nr.768 "Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības fonda līdzekļu pārvaldīšanas un izlietošanas kārtība";
- sniegti atzinumi citu normatīvo aktu izmaiņu gadījumos.

2.4 POPULARIZĀCIJA

Organizēts kultūras pieminekļu popularizācijas darbs:

- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrā apmeklētājiem tiek piedāvāta informācija par Latvijas kultūras mantojuma nozari – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas darbību, valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem, Latvijas dalību starptautiskajos projektos, jautājumiem, kas saistīti gan ar Rīgas vēsturiskā centra, gan Latvijas mazpilsētu un lauku kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību.
- Realizēts projekts " Kultūras mantojuma Gada balva 2003", ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu, organizēts pasākums, kura uzdevums ir novērtēt aizvadītā gada izcilāko veikumu un sasniegumus kultūras mantojuma jomā, tādējādi stiprinot nozari un veicinot tās prestižu sabiedrībā.
- Ekspozīcija Informācijas centrā „Pārveidojumi Rīgas vēsturiskajā centrā”.
- Ekspozīcija Informācijas centrā "Sāls ietekme uz kultūras pieminekļiem”.
- Organizētas diskusijas par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanu un attīstību arhitektiem, uzņēmējiem un preses pārstāvjiem.
- Sagatavots informatīvs materiāls par normatīvajiem aktiem kultūras pieminekļu aizsardzībā un pieminekļu pārveidošanas projektu saskaņošanas kārtību;
- Kultūras mantojuma popularizācija Inspekcijas interneta mājas lapā, izveidota virtuālā izstāde "Kultūras mantojums fotogrāfijās". Mājas lapas apmeklētāju skaits ir aptuveni 200 nedēļā.
- Organizēta Latvijas piedalīšanās 8. starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem "Kultūras mantojums fotogrāfijās 2003-2004". Latvijas nacionālās atlases uzvarētāji piedalījās starptautiskās izstādes atklāšanā un uzvarētāju apbalvošanā Barselonā 2004.gada septembrī.
- Izstādes "Latvijas kultūras mantojums fotogrāfijās" un "8. starptautiskais fotokonkurss jauniešiem "Kultūras mantojums fotogrāfijās 2003-2004"
- Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā laikā no 2004. gada 13. – 15. septembrim. Atklāšana – Pedvāles muižā.
- Bērnu zīmējumu konkursā "Uzzīmē apdraudētāko kultūras pieminekli" iesniegto darbu izstāde;
- Radošā nometne Zvārtavas pilī 15 bērnu zīmējumu konkursa uzvarētājiem.
- Bērnu ekskursija, apmeklējot kultūras pieminekļus Cēsu rajonā – Āraišu ezerpili, Ungurmuižu, Cēsu pili.
- Izdots buklets „100 apdraudētākie kultūras pieminekļi Latvijā ”.
- Latvija piedalās Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveidē (www.european-heritage.net) un uzturēšanā, ieviejojot ziņojumu par kultūras mantojuma politiku Latvijā (HEREIN).

- Latvijas dalība Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā.
- Inspekcijas speciālistu dalība vietējās un starptautiskās ar kultūras mantojumu saistītās konferencēs, populārzinātnisku un zinātnisku publikāciju sagatavošana.

2.5 STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

PROJEKTI

- Eiropas Kultūras mantojuma dienu, tēma „100 apdraudētākie kultūras pieminekļi Latvijā” (13 - 15. 09.2003);
- Dalība Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīklā (*European Information Network on Cultural Heritage Policies*) (*HEREIN*).
- Dalība Eiropas Padomes organizētajā Starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās”.

INSPEKCIJAS ORGANIZĒTI STARPTAUTISKI PASĀKUMI

- Eiropas Padomes organizētā Starptautiskā fotokursa „Kultūras mantojums fotogrāfijās” Latvijas nacionālā atlase un Latvijas laureātu dalība starptautiskajā izstādē un pasākuma noslēguma ceremonijā Barselonā (2004.gada septembrī).
- Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma saglabāšanas darba grupas un Inspekcijas organizēts starptautisks seminārs “Klimata kontrole baznīcās”, Rīgā 2004.gada novembrī.

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES

- Inspekcijas vadītāja J.Dambja vizītes ārvalstīs, piedaloties Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejas darbā. J. Dambja darbs Eiropas Padomes izveidotā darba grupā jaunas kultūras mantojuma konvencijas izstrādē;
- Latvijas pārstāvju piedalīšanās Baltijas jūras valstu Kultūras mantojuma pārraudzības un darba grupu sanāksmēs;
- Inspekcijas vadītāja dalība UNESCO Pasaules mantojuma komitejas 28. sesijā Ķīnā sakarā ar Rīgas vēsturiskā centra jautājuma izskatīšanu;
- Inspekcijas pārstāvju dalība Ziemeļu pasaules mantojuma fonda organizētajos semināros par periodiskā ziņojuma par konvencijas īstenošanu izstrādi, kas jā sagatavo saskaņā ar UNESCO konvenciju “Par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību”
- Latvijas pārstāvju piedalīšanās Eiropas Padomes projekta *European Information Network on Cultural Heritage Policies* (*HEREIN*) semināros un sanāksmēs;
- Inspekcijas speciālistu piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros.
- Inspekcijas vadītāja dalības Eiropas Kultūras mantojumu dienu koordinātoru sanāksmēs un Eiropas kultūras mantojumu dienu atklāšanā 2004.gada septembrī Barselonā, Spānijā.

Inspekcijas vadītājs

J.Dambis

3. FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr. p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	1105087	1224754
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	1037610	1135201
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	67477	89553
2.	Pasīvi:	1105087	1224754
2.1.	pašu kapitāls	1068924	1179171
2.2.	kreditori	36163	45583

VALSTS PAMATBUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	748444	745217	733851
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	709322	695770	695770
1.2.	dotācija īpašiem mērķiem			
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	39122	49447	38081
1.4.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā):	743100	745217	754354
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	723857	723217	704593
2.1.1.	atalgojumi	198745	256260	263059
2.1.2.	komandējumi	989	2500	775
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas	426185	354040	332988
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi	97928	110417	157532
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	83200	22000	49761
2.2.1.	kapitālās iegādes			
2.2.2.	kapitālais remonts	50498	83200	83200
2.2.3.	investīcijas			
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits	117	117	117
3.2.	vidējā darba alga	142	183	187

MAKSAS PAKALPOJUMI UN TO IZCENOJUMI, CITI PAŠU IEŅĒMUMI (LATOS)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi*	Izcenojums	Faktiskie ieņēmumi
1.	Noma	4.22	23363
2.	Komunālie pakalpojumi	1.48	7846
3.	Mākslas priekšmetu eksp.	4.50	6525
4.	Kopēšana	0.34	3.47
	Kopā	–	38081

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN
DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS

	Lati
1. Saņemts (kopā):	4243
Lielākie ziedotāji:	4243
Latvijas uzņēmēj sabiedrības un privātpersonas:	
Ārvalstu uzņēmēj sabiedrības un privātpersonas:	4243
2. Izlietots (kopā):	3121
Finansētie pasākumi (kopā)	
Algu izmaksas	1835
Komandējumi	1148
Pamatlīdzekļu iegāde	
Kapitālais remonts	

**PĀRSKATS PAR 2004.GADA KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTES, GLĀBŠANAS UN RESTAURĀCIJAS
PROGRAMMAS IZPILDI**

Programma izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 24. pantu, kultūras pieminekļu īpašnieku un valdītāju iesniegumiem, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas slēdzieniem.

2004. gada kultūras pieminekļu izpētes glābšanas un restaurācijas programmai tika piešķirti valsts budžeta līdzekļi Ls 280 030,- apmērā.

Valsts budžeta finansējums izlietots:

1. Kultūras pieminekļa apgrūtinājuma nostiprināšanai Zemesgrāmatā
2. Kultūras mantojuma izpētei, fiksācijai un aizsardzības zonu noteikšanai
3. Kultūras pieminekļu ekspertu padomju darbības nodrošināšanai un ekspertīzēm
4. Kultūras pieminekļu un to aizsardzības popularizēšanai, apmācībai, informatīvu bukletu izdošanai
5. Rīgas vēsturiskā centra kultūras mantojuma saglabāšanas un attīstības politikas īstenošanai (izpētei, apsekošanai, pārskata sagatavošanai UNESCO, informatīvo materiālu izdošanai)
6. Kultūras pieminekļu uzskaites, izpētes un aizsardzības darba tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai
7. Kultūras pieminekļu avārijas stāvokļa novēršanas un restaurācijas darbiem, tai skaitā šādos objektos:

Objekts
Rīgas raj. Salaspils koncentrācijas nometnes vieta
Valmieras raj. E.Meldera mājas "Speļģi"
Aizkraukles raj. Neretas muižas apbūve
Aizkraukles raj. Kokneses pilsdrupas
Cēsu pilsdrupas
Cēsu raj. Ungurmuiža
Bauksas pils
Liepājas raj. Priekules pils Zviedru vārti
Liepājas raj. Apriķu muiža

Jelgavas raj. Blankenfeldes muiža
Alūksnes Jaunā pils
Limbažu raj. Bīriņu muižas kapliča
Alūksnes luterāņu baznīca
Liepājas raj. Aizputes ev.lut. Baznīca
Cēsu raj. Āraišu ezerpils
Cēsu raj. Raunas pilsdrupas
Tukuma raj. Kandavas ev.lut.baznīca
Limbažu Pareizticīgā baznīca
Rēzeknes raj. Dricēnu katoļu baznīca
Ventspils raj. Zlēku ev.lut.baznīca
Rīgas Doms
Cēsu raj. Raunas luterāņu baznīca
Liepājas raj. Aizputes pils
Talsu raj. Dundagas luterāņu baznīca
Talsu raj. Pedvāles muižu komplekss
Talsu raj. Sabiles vēsturiskajā centrā sinagoga
Bauskas Sv. Gara luterāņu baznīca
Kuldīgas raj. Ēdoles pils
Daugavpils raj. Lašu pilskalns
Daugavpils raj. Subates baznīca
Talsu raj. Stendes luterāņu baznīca
Talsu raj. Iģenes luterāņu baznīca
Tukuma raj. Lestenes luterāņu baznīca
Dobeles pilsdrupas
Talsu raj. Strazdes luterāņu baznīca
Ogres raj. Suntažu luterāņu baznīca
Ludzas raj. Pasienes Svētā Dominika Romas katoļu baznīca
Ludzas raj. Eversmuižas Romas katoļu baznīca
Liepājas raj. Durbes luterāņu baznīca
Kuldīgas raj. Padures muižas kungu māja

Cēsu raj. Lielstraupes luterāņu baznīca

Limbažu raj. Umurgas luterāņu baznīca

Talsu raj. Firksu - Pedvāles muižas ēkas

Rēzeknes raj. Ozolmuižas katoļu baznīca

Alūksnes raj. Zvārtavas pils

Rēzeknes raj. Lūznavas muižas kungu māja

Limbažu raj. Nabes pils

Liepājas Sv. Annas luterāņu baznīca

Rīgas Jēzus luterāņu baznīca

Madonas raj. Cesvaines pils

Dobeles raj. Kalnamuižas luterāņu baznīca

Krāslavas Romas-katoļu baznīca

Dobeles raj. Mežmuižas luterāņu baznīca

Talsu raj. Dundagas pils

Ventspils raj. Ugāles luterāņu baznīca

Talsu raj. Sabiles luterāņu baznīca

Preiļu raj. Pastaru vējdzirnavas

Liepājas Sv. Trīsvienības ev.lut.baznīca

Cēs raj. Lielstraupes pils

Valmieras raj. Dikļu ev.lut. baznīca

Valmieras raj. Burtnieku ev.lut.baznīca

Alūksne, Palmu māja

Jūrmalas raj. Majoru muiža

Alūksnes jaunā pils

Tukuma raj. Pastariņa muzejs

Rīga, Lielā ģilde

Ogres raj. Ikšķīles ev.lut.baznīca

Saldus raj. Remtes pils

Rīgas Sv.Jura baznīca

Aizkraukles pilsdrupas
Valdemārpils baznīca
Liepājas raj. Nīcas un Rucavas pag.arheol.piem.terit noteiks.
Rēzeknes raj. Fr.Trasuna memorialais muzejs "Kolnasāta"
Rīgas Vecā Sv.Ģertrūdes baznīca
Bauskas raj. Rundāles pils muzejs
Cēsu raj. Āraišu ezerpils
Talsu raj. Iģenes luterāņu baznīca
Preiļu muižas kapela
Lielvārdes luterāņu baznīca
Talsu raj. zvejnieku sēta "Anduļi"
Cēsu Sv. Jāņa luterāņu baznīca
Valmieras Sv. Sīmaņa baznīca
Rīgas raj. Turaidas baznīca
Ludzas pilsdrupas
Aizkraukles raj. Neretas baznīca
Aizkraukles raj. Kokneses pilsdrupas
"Vārnu" mājas, Rīga
Ēkas M. Pils ielā 17/19, Pils ielā 20/22, Klosters ielā 5/7
Rīgas raj. Siguldas pilsdrupas
Tautas celtniecības objekti Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejā
Kuldīgas pilsdzirnavas
Kuldīgas raj. Ēdoles luterāņu baznīca
Rīga, Grēcinieku ielā 1
Talsu raj. Vandzenes muižas muižnieku dzīvojamā māja
Rīgas Sv. Jura baznīca
Liepājas Sv. Trīsvienības baznīca
Embūtes pilsdrupas
Koka ēka Pulkveža Brieža ielā 5
Hartmaņa muižiņa

KULTŪRKAPITĀLA FONDA MĒRĶPROGRAMMAS "LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTES,
GLĀBŠANAS UN RESTAURĀCIJAS PROGRAMMA 2004.GADAM" IZPILDĒ

Saskaņā ar 2004. gada 9. februāra līgumu nr. 2004-1-M16-001 starp Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju un Valsts Kultūrkapitāla fondu, 2004. gadā realizēta KKF mērķprogramma „Latvijas kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programma” – Ls 110 000,-

No 2004. gada mērķprogrammā piešķirtajiem līdzekļiem finansējums piešķirts šādu nozīmīgu Latvijas kultūras pieminekļu glābšanas darbiem :

objektiem:

Aizkraukles raj. Kokneses pilsdrupu konservācijai, Alūksnes Jaunās pils galveno ieejas durvju restaurācijai, Alūksnes raj. Papardes ūdenstornja remontam, Alūksnes raj. Zvārtavas pils skursteņu renovācijai, Bauskas pils nogāzes nostiprināšanai, Cēsu pils konservācijai, Cēsu raj. Āraišu ezerpils atjaunošanai, Cēsu raj. Ed. Veidenbuma memoriālā muzeja "Kalāči" saimniecības ēkas (bijušā stalla) jumta remontam, Cēsu raj. Komponista E. Dārziņa dzimtās mājas, Jaunpiebalgas pagastskolas logu restaurācijai, Dobeles pilsdrupu konservācijai, Gulbenes raj. Stāmerienas pareizticīgo baznīcas glābšanas darbiem, Jēkabpils raj. Tēlnieka J. Mikena dzimto māju "Skārdupītes" dzīvojamās ēkas restaurācijai, Jēkabpils raj. Asares luterāņu baznīcas jumta glābšanai, Jelgavas raj. Vilces muižas verandas koka logu izgatavošanai, Krāslavas raj. Landskoronas katoļu baznīcas pamatu nostiprināšanai, Kuldīgas raj. Ēdoles pils restaurācijai, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ēku jumtu atjaunošanai, Liepājas raj. Aizputes pils mūru nostiprināšanai un Austrumu korpusa pagrabu pārsegumu atjaunošanai, sienu polihromā krāsojuma atseguma konservācijas darbiem Limbažu raj. Katvaru muižas kungu mājā, Madonas raj. Cesvaines pils Lielā torņa remontam, Rēzeknes kapliņas restaurācijai, ēkas Rīgā, Krāmu ielā 3 portāla restaurācijas darbiem, Talsu raj. Dundagas luterāņu baznīcas jumta remontam, Talsu raj. Zemnieku sēta "Līkumi" – skaidu iegādei jumtu nomaiņai, Tukuma raj. Kandavas luterāņu baznīcas atjaunošanas tehniskā projekta izstrādei, Tukuma raj. Lestenes luterāņu baznīcas atjaunošanai, Tukuma raj. Sātu luterāņu baznīcas jumta konstrukciju remontam, Tukuma raj. Jaunpils pils jumta remontam, Ventspils raj. Ugāles luterāņu baznīcas ērģeļu restaurācijai, Ventspils raj. Jūrkalnes katoļu baznīcas jumta remontam.

No 2004. gadā piešķirtajiem līdzekļiem ugunsdrošībai kultūras pieminekļos līdzekļi piešķirti:

Ugunsdrošās situācijas novēršanai Jaunauces muižas pilī, ugunsdrošības signalizācijas ierīkošanai Vilces muižā, Daugavpils vienības nama ugunsdrošības sistēmai, Rīgas Latviešu biedrības nama ugunsdrošības signalizācijas ierīkošanai, ugunsdrošības sistēmas ieviešana ēku kompleksā Rīgā, M. Pils ielā 17/19/21

No mērķprogrammas tiek finansēta Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes darbība, kultūrvēsturisku detaļu savākšana, kultūrvēsturisku vērtību apsekošana teritorijās, kur tiek izstrādāti teritoriju plānojumi.

Ar mērķprogrammas atbalstu tika veikta Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju arheoloģijas pieminekļu apsekošana, veikta Talsu rajona arheoloģijas pieminekļu teritoriju noteikšana, Bauskas rajona muižu teritorija noteikšana, realizēti projekti „Kultūrvēsturisko pieminekļu un teritoriju fiksācija un monitorings Latvijā”, „Datorizētas būvdetaļu krātuves izveide”, „Kultūras pieminekļu ģeogrāfisko datu bāzes izveide”, „Tūrisma e-ceļveža <Latvija> izveidošana”, sarīkotas Eiropas Kultūras mantojuma dienas, sarīkota bērnu radošā nometne Zvārtavas pilī, uzsākta kultūrvēsturisku detaļu krātuves izveide, veikta Rīgas vēsturiskā centra kultūrvēsturisko vērtību apsekošana un izmaiņu dokumentēšana, izveidots informatīvs buklets par Daugavpils rajona kultūras pieminekļiem.

4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI

- Izvērtētas un precizētas amatu aprakstos noteiktās funkcijas, kā arī izvirzīti kritēriji, pēc kuriem vērtēt darbinieku darba kvalitāti un noslogoību.
- Lai sekmētu Inspekcijas funkciju efektīvāku īstenošanu, veikta Inspekcijas ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšana.
- Lai pieņemtu objektīvu lēmumu, nozīmīgākajos kultūras pieminekļu pārveidošanas gadījumos rīkotas profesionāļu diskusijas, iesaistot arī sabiedriskās organizācijas.
- Pilnveidota kultūras pieminekļu pārveidošanas projektu izskatīšanas un saskaņošanas kārtība. Sākot ar 2004.gada jūliju Inspekcijā ir izveidota 2 līmeņu lēmumu pieņemšanas procedūra. Pirmajā līmenī lēmumu par projekta saskaņošanu vai noraidīšanu pieņem projekta izvērtēšanas komisija (izveidota saskaņā ar VKPAI 28.06.2004. rīkojumu Nr.23). Nelabvēlīga lēmuma pieņemšanas gadījumā, iesniedzējam ir tiesības viena mēneša laikā pārsūdzēt šo lēmumu Inspekcijas vadītājam, kas lēmuma pieņemšanā pieaicina ekspertus.
- Izstrādāts Inspekcijas darbības ētikas kodekss.
- Pastiprināts iekšējā audita dienests.
- Izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns 2004.- 2008. gadam.
- Ieviesta Inspekcijas darbībā atklātības un caurspīdīguma princips, skaidra jautājumu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas procedūra.
- Ieviests "četrus acu" princips – jautājuma izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu neizdara viena amatpersona.

5. PASĀKUMI, KAS VEIKTI IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU REALIZĀCIJAI

Saskaņā ar 2004. gada 3. februāra Rīkojumu Nr.9 par iekšējā audita plānu 2004. gadam, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā no 2004. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 1. jūlijam tika veikti trīs auditi „Lietvedība, klientu apkalpošanas jautājumi, sūdzību izskatīšana - turpinājums”, „Glābšanas programmas atskaišu uzskaites organizācija” un „Pieminekļu dokumentācijas komplektēšana un saglabāšana”.

Analizējot paveikto, konstatēts, ka Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā ir noteikta atbildīgā amatpersona par lietvedības organizēšanu, uzskaiti un kontroli un amatpersonas, kas atbild par iesniedzēju pieņemšanu. 2002.gada 1. jūlija rīkojums Nr.12 reglamentē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā iesniegto dokumentu aprites un noformēšanas kārtību, 1995. gada 12. janvārī ir izstrādāta un apstiprināta lietvedības instrukcija.

Apmeklētāji un iesniedzēji tiek pieņemti un darbs ar dokumentiem Inspekcijā tiek organizēts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Neskatoties uz lielo darba apjomu un neatbilstošu atalgojumu, darbs Dokumentācijas centrā tiek veikts atbilstoši normatīvo aktu prasībām un iestādes mērķiem. Audita gaitā īpašas problēmas procedūrās netika konstatētas. Dokumenti tiek sistematizēti un uzglabāti. Dokumenti ir pieejami apmeklētājiem atbilstoši noteikumiem „Pieminekļu dokumentācijas centra arhīva materiālu izmantošanas noteikumi”.

6. INSPEKCIJAS ATTIECĪBAS AR SABIEDRĪBU

Nodrošināta regulāra operatīva informācijas sniegšana masu saziņas līdzekļiem, rīkotas preses konferences un diskusijas par aktuālākajiem kultūras mantojuma saglabāšanas jautājumiem. Popularizēts Latvijas kultūras mantojums ar izstāžu, publikāciju, referātu un lekciju palīdzību.

Kultūras mantojuma popularizēšana:

- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrā apmeklētājiem tiek piedāvāta informācija par Latvijas kultūras mantojuma nozari – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas darbību, valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem, Latvijas dalību starptautiskajos projektos, jautājumiem, kas saistīti gan ar Rīgas vēsturiskā centra, gan Latvijas mazpilsētu un lauku kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību.
- Realizēts projekts “ Kultūras mantojuma Gada balva 2003”, ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu, organizēts pasākums, kura uzdevums ir novērtēt aizvadītā gada izcilāko veikumu un sasniegumus kultūras mantojuma jomā, tādējādi stiprinot nozari un veicinot tās prestižu sabiedrībā.
- Ekspozīcija Informācijas centrā „Pārveidojumi Rīgas vēsturiskajā centrā”.
- Ekspozīcija Informācijas centrā ”Sāls ietekme uz kultūras pieminekļiem”.
- Organizētas diskusijas par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanu un attīstību arhitektiem, uzņēmējiem un preses pārstāvjiem.
- Sagatavots informatīvs materiāls par normatīvajiem aktiem kultūras pieminekļu aizsardzībā un pieminekļu pārveidošanas projektu saskaņošanas kārtību;
- Kultūras mantojuma popularizācija Inspekcijas interneta mājas lapā, izveidota virtuālā izstāde “Kultūras mantojums fotogrāfijās”. Mājas lapas apmeklētāju skaits ir aptuveni 200 nedēļā.
- Organizēta Latvijas piedalīšanās 8. starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās 2003-2004”. Latvijas nacionālās atlases uzvarētāji piedalījās starptautiskās izstādes atklāšanā un uzvarētāju apbalvošanā Barselonā 2004.gada septembrī.
- Izstādes ““Latvijas kultūras mantojums fotogrāfijās” un “8. starptautiskais fotokonkurss jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās 2003-2004””.
- Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā laikā no 2004. gada 13. – 15. septembrim. Atklāšana – Pedvāles muižā.
- Bērnu zīmējumu konkursā “Uzzīmē apdraudētāko kultūras pieminekli” iesniegto darbu izstāde;
- Radošā nometne Zvārtavas pilī 15 bērnu zīmējumu konkursa uzvarētājiem.
- Bērnu ekskursija, apmeklējot kultūras pieminekļus Cēsu rajonā – Āraišu ezerpili, Ungurmuižu, Cēsu pili.
- Izdots buklets „100 apdraudētākie kultūras pieminekļi Latvijā ”.
- Latvija piedalās Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveidē (www.european-heritage.net) un uzturēšanā, ieviejojot ziņojumu par kultūras mantojuma politiku Latvijā (HEREIN).
- Latvijas dalība Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā.
- Inspekcijas speciālistu dalība vietējās un starptautiskās ar kultūras mantojumu saistītās konferencēs, populārzinātnisku un zinātnisku publikāciju sagatavošana.

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA PAR KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU, PĀRVALDI UN IZMANTOŠANU EIROPAS PADOMES PROJEKTA *THE EUROPEAN HERITAGE NETWORK* IETVAROS

The European Heritage Network (HEREIN) ir Eiropas Padomes projekts par informācijas sistēmas izveidošanu ar nacionālo kultūras mantojuma politiku ziņojumu datu bāzi. Sistēma darbojas kā Eiropas arhitektūras un arheoloģijas aizsardzības konvenciju īstenošanas un pārraudzības instruments dalībvalstīm, kā arī informācijas izplatīšanas veids par kultūras mantojuma aizsardzību, pārvaldi, izmantošanu, finansēšanu. Datu bāze paredzēta gan jomas speciālistu pieredzes apmaiņai, gan arī plašākas sabiedrības informēšanai par kultūras mantojuma aizsardzības politiku atsevišķās valstīs, kā arī starptautiskā kontekstā.

Projektā iesaistījušās 40 valstis, tai skaitā Latvija. Sistēma tiek regulāri papildināta ar jaunu dalībvalstu pievienošanu, kamēr tiks iekļautas visas Eiropas Padomē pārstāvētās valstis.

Datu bāze sniedz informāciju gan pārvaldes iestādēm par citu valstu pieredzi kultūras mantojuma jomā, gan arī jomas speciālistiem palīdz rast informāciju vai kontaktus citās valstīs un piedāvā plašu informāciju par kultūras mantojuma aizsardzību, finansēšanu, apmācības sistēmu, informācijas izplatīšanu, kā arī daudzas citas tēmas. Svarīga portāla daļa ir daudzvalodu vārdnīca (tezaurs), kas ietver ar kultūras mantojumu saistītu terminu tulkojumu dažādās valodās.

Resurss: www.european-heritage.net.

7. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA

2004.gadā iestādes budžetā speciālu finansējumu personāla izglītošanai nebija. Valsts Administrācijas skolas rīkotās lekcijas, nodarbības un seminārus apmeklējuši 7 ierēdņi par tematiem: Administratīvais process iestādē, Eiropas Savienības pamatnostādnes, Eiropas Savienības projektu vadīšana, normatīvo aktu izstrāde.

Kultūras ministrijas rīkoto semināru apmeklēja 3 inspekcijas darbinieki par tematu – iekšējais audits, iekšējā kontrole.

Inspekcijas speciālisti paaugstinājuši savu profesionālo kvalifikāciju, sadarbojoties ar Eiropas Padomes, UNESCO un ārvalstu ekspertiem, piedalījušies Eiropas Padomes projekta Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveidē (*European Information Network on Cultural Heritage Policies*) (*HEREIN*) ietvaros notikušajos semināros.

8. PROGNOZES UN PLĀNI

- Inspekcijai uzdotā darba izpilde saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" un 2004.gada 9.novembra Latvijas Republikas Ministru Kabineta apstiprināto Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu un ar kultūras mantojuma aizsardzību saistītiem citiem normatīvajiem aktiem. Kultūras mantojuma apzināšana, uzskaitē, lēmumu pieņemšana kultūras mantojuma saglabāšanā un kontrole.
- Panākt ar kultūras mantojuma saglabāšanu saistītu normatīvo aktu ievērošanu Rīgas vēsturiskajā centrā.
- Nodrošināt plašāku sabiedrības iesaistīšanos svarīgu ar kultūras mantojuma saglabāšanu saistītu lēmumu pieņemšanā.
- Panākt līdzsvarotas kultūras mantojuma politikas ieviešanu Rīgā, respektējot sabiedrības kopējās intereses, kas formulētas starptautiskos normatīvos aktos.
- Turpināt Latvijas teritorijas kultūras mantojuma apsekošanu un papildināt Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu.
- Gatavot ziņojumu UNESCO Pasaules mantojuma centram par situāciju UNESCO Pasaules mantojuma objektā – Rīgas vēsturiskajā centrā.
- Pilnveidot Latvijas likumu un normatīvo aktu sistēmu kultūras mantojuma aizsardzības un attīstības jomā, radot kultūras mantojuma saglabāšanai labvēlīgāku nodokļu likumdošanu, kā arī sakārtojot mūsdienu arhitektūras un kultūras mantojuma attiecības.
- Gatavot nepieciešamo dokumentāciju, lai iegūtu finansējumu kultūras pieminekļu glābšanai un izpētei.
- Pildīt 2005. gada Kultūras pieminekļu izpēti un glābšanas programmu (avārijas stāvoklī esošu kultūras pieminekļu glābšana). Īstenot Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammu kultūras pieminekļu izpēti un glābšanai.

- Detalizēt un īstenot Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības politiku.
- Sadarbībā ar pašvaldībām veicināt pamestu, bezsaimnieka un neizmantotu objektu glābšanu.
- Turpināt informatīvu materiālu sagatavošanu un izdošanu, kā arī regulāru Inspekcijas Interneta mājas lapas papildināšanu.
- Piedalīties UNESCO pilotprojekta Baltijas kultūras tūrisma politikas ieviešanā.
- Piedalīties Eiropas Padomes konvencijas par kultūras mantojumu kā sabiedrības vērtības izstrādē.
- Nodrošināt zagto un zudušo kustamo kultūras pieminekļu digitālo uzskaiti. Sakārtot mākslas un antikvāro priekšmetu aprītes jautājumu atbilstoši Eiropas Savienības direktīvām.
- Nostiprināt sadarbību ar pašvaldībām kultūras mantojuma saglabāšanas darbā. Veidot dialogu ar kultūras pieminekļu īpašniekiem.
- Sarīkot Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā par tēmu "100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā".
- Nodrošināt kultūras pieminekļu uzskaites un aizsardzības darba datorizāciju.
- Apsēkot teritorijas, kurām tiek izstrādāti detālie plānojumi.
- Realizēt projektu "Kultūras mantojuma Gada balva 2004".
- Organizēt nacionālo atlasu un piedalīties 10. starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem „Kultūras mantojums fotogrāfijās”.
- Sadarboties ar sabiedriskajām un profesionālajām organizācijām.
- Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm.
- Inspekcijas vadītāja J.Dambja darba vizītes ārvalstīs sakarā ar darbību Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā, Baltijas valstu Kultūras mantojuma komitejā, Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma pārraudzības grupā, projektā Eiropas Kultūras ceļi, kā arī Eiropas Kultūras mantojuma dienu koordinātoru sanāksmēs.
- Sadarbība ar Eiropas Padomi un UNESCO par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanu un attīstību.
- Sadarbība ar Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Igaunijas, Lietuvas un Krievijas kultūras mantojuma pārvaldes institūcijām Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma komitejas ietvaros.
- Dalība Eiropas Padomes projektā *HEREIN* – Eiropas kultūras mantojuma politikas informatīvās datu bāzes izveide.

Inspekcijas vadītājs	J.Dambis
Inspekcijas vadītāja vietnieks	J.Asaris
Kultūras mantojuma politikas daļas vadītāja v.i.	A. Rupenheite
Administratīvās daļas vadītājs	E.Vonsovičs
Galvenā grāmatvede	R.Vasļjeva